

ชื่อวิทยานิพนธ์   ศักยภาพในการดูแลและปัจจัยพื้นฐานของผู้ดูแลผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก
ผู้เขียน   นางสาววินิตา ชูช่วย
สาขาวิชา   พยาบาลศาสตร์
ปีการศึกษา   2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก และศึกษาอำนาจการทำนายของปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ อายุ เพศ ระยะเวลาในการศึกษา การสนับสนุนจากครอบครัว ระยะเวลาในการดูแล และภาวะสุขภาพ ต่อศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก โดยใช้กรอบแนวคิดการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของโอเร็มเป็นแนวทางในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลหลักของผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก จำนวน 141 ราย คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ดูแล และแบบวัดศักยภาพในการดูแล นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกของผู้ดูแลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีศักยภาพด้านการตัดสินใจเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยต่ำที่สุด และศักยภาพด้านทักษะและความพึงพอใจในการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยสูงที่สุด
2. ตัวแปรที่สามารถทำนายศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกได้ คือ ระยะเวลาในการดูแล และอายุ โดยสามารถทำนายความแปรปรวนของศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีกได้ร้อยละ 7 ($R^2 = .07, p < .05$)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้ดูแลก่อนออกจากโรงพยาบาล และควรมีการติดตามประเมินศักยภาพของผู้ดูแลในการดูแลผู้ป่วยที่บ้านเป็นระยะๆ โดยเฉพาะผู้ดูแลที่มีอายุน้อย และต้องดูแลผู้ป่วยระยะเวลานาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าวที่บ้านต่อไป

Thesis Title   Caring Capability and Related Factors in Caregivers of Persons with
                                 Hemiplegia
Author   Miss Winita Chuchuay
Major Program   Nursing Science
Academic Year   2004

Abstract

This descriptive research aimed to describe caring capability of caregivers caring for a person with hemiplegia and predictability of the caregivers' factors (age, gender, educational background, family support, caregiving duration, and health state) on the caring capability. The theoretical framework was derived from the concept of dependent-care agency in Orem's theory. One hundred and forty one primary caregivers of persons with hemiplegia were purposively recruited according to inclusion criteria. The research instruments included demographic data form and caring capability questionnaire. Data were analyzed by using mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression coefficient.

The results of the research revealed that:

1) Overall mean score of caring capabilities of caregivers caring for a person with hemiplegia was at a moderate level. The lowest subtotal mean score was on judgment and decision. The highest subtotal mean score was on physical skill and satisfaction.

2) Caregiving duration and age were significant predictors and accounted for 7 % of variance in the caring capability ($R^2 = .07$, $p < .01$).

The results suggest a need for providing a preparation course for primary caregivers caring for a person with hemiplegia during hospitalization as well as home visitation including evaluation and development of their caring capabilities, especially for those who are young and providing long-term care.